

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laiksi eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 258/1998 vp laiksi eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä

sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Eduskunta, jolle sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunta on antanut asiasta mietintönsä n:o 36/1998 vp, on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain soveltamisala

Tämä laki koskee Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja näiden yhteisöjen muuta henkilöstöä koskevien palvelussuhteen ehtojen vahvistamisesta sekä yhteisöjen virkamiehiin tilapäisesti sovellettavien erityisten toimenpiteiden laatimisesta annetun neuvoston asetuksen (ETY, Euratom; EHTY) N:o 259/68 liitteen VIII mukaista eläkeoikeuden siirtoa Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä.

Siirron kohteena on eläkeoikeus, joka henkilölle on karttunut työ-, virka- tai muusta palvelussuhteesta tai yritysajoituksesta työntekijäin eläkelain (395/1961) 8 §:n 4 momentissa mainittujen lakien, eläkeohjesääntöjen tai eläkesääntöjen perusteella.

2 §

Määritelmiä

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *toimivaltaisella eläkelaitoksella* 1 §:n 2 momentissa tarkoitettujen lakien mukaisesta eläketurvasta huolehtivaa eläkelaitosta, joka ratkaisee eläkehakemuksen;
- 2) *siirtomäärällä* 5 §:ssä tarkoitettua siirrettävän eläkeoikeuden pääoma-arvoa;
- 3) *siirtomäärän laskentapäivällä* sitä päivää, johon kohdistuen siirtyvän eläkeoikeuden laskennallinen siirtäminen yhteisöjen eläkejärjestelmään toteutetaan.

3 §

Yhdyslaitos

Tämän lain soveltamisalaan kuuluvista tehtävistä huolehtivana yhdyslaitoksena toimii eläketurvakeskus.

Yhdyslaitoksena eläketurvakeskuksen tehtävänä on muun muassa:

1) sopia Euroopan yhteisöjen hallinnon kanssa eläkeoikeuden siirron edellyttämistä toimenpiteistä ja huolehtia niistä;

2) antaa toimivaltaisten eläkelaitosten päätösten perusteella yhteenveto karttuneista eläkeoikeuksista;

3) antaa päätös sekä siirtomäärästä ja sille maksettavasta korosta että toimivaltaisten eläkelaitosten rahoitusosuuksista;

4) tehdä siirron hakijan kanssa sopimus 3 luvun mukaisesta eläkeoikeuden palauttamisesta;

5) periä toimivaltaiselta eläkelaitokselta, joka olisi velvollinen maksamaan eläkkeen, sen osuus Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmään siirrettävästä määrästä; sekä

6) seurata, että 3 luvun mukaisesti palautettavat eläkeoikeudet palautuvat asianmukaisesti Suomen työeläkejärjestelmään.

Salassapitosäännösten estämättä eläketurvakeskuksella on oikeus saada toimivaltaisilta eläkelaitoksilta tiedot, jotka se tarvitsee yhdyslaitostehtäviensä hoitamiseksi, sekä antaa Euroopan yhteisöille tämän lain täytäntöönpanoa varten tarpeelliset tiedot.

2 luku

Eläkeoikeuden siirto Euroopan yhteisöihin

4 §

Oikeus siirtoon ja siirrettävä eläkeoikeus

Euroopan yhteisöjen palveluksessa olevalla virkamiehellä tai tilapäiseen henkilökuntaan kuuluvalla on oikeus siirtää Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmään 1 §:n 2 momentissa tarkoitettu eläkeoikeus.

Siirron kohteena on eläkeoikeus, joka siirtoon oikeutetulle on karttunut siirtomäärän laskentapäivään mennessä, tarkistettuna työntekijäin eläkelain 9 §:n mukaisesti. Siirto koskee myös työntekijäin eläkelain 11 §:n, maatalousyrittäjien eläkelain (467/1969) 11 §:n ja yrittäjien eläkelain (468/1969) 11 §:n mukaisia lisäetuja lukuun ottamatta hautausavustusta. Siirrettävä eläkeoikeus käsittää kaikki tässä pykälässä tarkoitettut eläkeoikeudet työntekijäin eläkelain 8 §:n mukaisesti yhteensovitettuina.

5 §

Siirrettävän eläkeoikeuden määrä

Siirrettävän eläkeoikeuden määrä vastaa 4 §:ssä tarkoitettua eläkeoikeuden pääoma-arvoa. Pääoma-arvo lasketaan niiden perusteiden mukaisesti, jotka asianomainen ministeriö vahvistaa eläketurvakeskuksen esityksestä.

6 §

Siirtomäärälle maksettava korko

Siirtomäärälle maksetaan kolmen ja puolen prosentin vuotuista korkoa siirtomäärän laskentapäivästä siihen päivään saakka, jona siirto Euroopan yhteisöihin tapahtuu.

7 §

Laskelma eläkeoikeudesta

Saatuun Euroopan yhteisöjen hallinnolta ilmoituksen eläkeoikeuden siirtohakemuksesta eläketurvakeskus pyytää toimivaltaisilta eläkelaitoksilta päätökset hakijan 4 §:n mukaisesti määräytyistä eläkeoikeuksista sekä antaa näistä hakijalle yhteenvedon ja ennakkolaskelman siirtomäärästä. Eläketurvakeskus lähettää ennakkolaskelman tiedoksi Euroopan yhteisöjen hallinnolle.

8 §

Sopimus eläkeoikeuden palauttamisesta

Siirron hakija voi tehdä eläketurvakeskuksen kanssa sopimuksen eläkeoikeuksien palauttamisesta Suomen työeläkejärjestelmään. Sopimuksessa siirron hakija valtuuttaa Euroopan yhteisöjen hallinnon suorittamaan eläketurvakeskukselle 12 §:ssä tarkoitettua erorahatilanteessa määrän, joka perustuu tämän lain mukaisesti yhteisöihin siirretyn eläkeoikeuden arvoon. Sopimus tehdään sen jälkeen, kun 7 §:ssä tarkoitettut päätökset ovat tulleet lainvoimaisiksi.

9 §

Siirron toteuttaminen

Eläketurvakeskus antaa päätöksen Euroopan yhteisöihin siirrettävästä määrästä, joka

sisältää siirtomäärän ja sille 6 §:n mukaisesti laskettavan koron. Päätös annetaan 8 §:n mukaisen sopimuksen tekemisen jälkeen tai, jos sopimusta ei ole tehty, sen jälkeen kun 7 §:ssä tarkoitetut päätökset ovat tulleet lainvoimaisiksi.

Eläketurvakeskus antaa lisäksi päätöksen siirtomäärän ja sille maksettavan koron rahoitusosuuksista. Rahoitusosuudet ja niiden suorittaminen määräytyvät 5 §:ssä tarkoitettujen perusteiden mukaisesti.

Eläketurvakeskus siirtää Euroopan yhteisöihin siirtomäärän korkoineen tässä pykälässä tarkoitettujen päätösten tultua lainvoimaisiksi. Siirtoa varten eläketurvakeskus perii toimivaltaisilta eläkelaitoksilta siirtomäärän korkoineen.

10 §

Siirron oikeusvaikutukset

Työ-, virka- tai muun palvelussuhteen tai yrittäjätoiminnan, johon siirretty eläkeoikeus on perustunut, katsotaan 1 §:n 2 momentissa mainittuja lakeja, eläkeohjesääntöä tai eläkesääntöjä sovellettaessa päättyneen viimeistään siirtomäärän laskentapäivää edeltäneen päivän lopussa. Päätymistä edeltävä aika ei oikeuta eläkkeeseen Suomen työeläkejärjestelmästä enää sen jälkeen, kun eläkeoikeuden siirto Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmään on toteutunut.

11 §

Muutoksenhaku

Asianosainen, joka ei tyydy eläkelaitoksen päätökseen tai eläketurvakeskuksen siirrettävää eläkeoikeutta ja rahoitusosuuksia koskevaan päätökseen, saa hakea siihen muutosta siten kuin 1 §:n 2 momentissa mainituissa laeissa, eläkeohjesäännössä tai eläkesäännöissä säädetään. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa eläketurvakeskukselle. Jos valituksen kohteena on eläkelaitoksen päätös, valitusajaksi lasketaan siitä päivästä, jona asianosainen on saanut tiedon 7 §:ssä

tarkoitettusta yhteenvedosta. Eläketurvakeskuksen on tällöin toimitettava valitus päätöksen antaneen eläkelaitoksen käsiteltäväksi.

3 luku

Eläkeoikeuden palauttaminen Euroopan yhteisöistä

12 §

Eläkeoikeuden palauttaminen

Henkilöllä on oikeus eläkeoikeuden palauttamiseen Suomen työeläkejärjestelmään, jos henkilön palvelus Euroopan yhteisöissä päättyy hänen saamatta mainitun palveluksen perusteella oikeutta vastaiseen eläkkeeseen ja jos hän on tehnyt 8 §:n mukaisen sopimuksen eläketurvakeskuksen kanssa.

Euroopan yhteisöistä palautettava summa (*palautusmäärä*) on erorahasta osa, joka vastaa yhteisöille suoritettua siirtomäärää korotettuna työntekijäin eläkelain 12 a §:n 5 momentissa tarkoitettulla laskuperustekorolla, tai koko Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän mukaan karttunutta eläkeoikeutta vastaava pääoma-arvo (*rahastosiiro*).

Suomeen 1 momentin mukaisesti palautettavan eläkeoikeuden pääoma-arvona käytetään palautusmäärää. Pääoma-arvosta lasketaan eläkeoikeus 5 §:ssä tarkoitettujen perusteiden mukaisesti. Näistä eläkeoikeuksista huolehtii valtiokonttori. Palautusmäärä tuloutetaan valtion eläkerahastolle.

13 §

Palauttamisen oikeusvaikutukset

Palautetun eläkeoikeuden perusteella henkilöllä on oikeus soveltuvin osin valtion eläkelain (280/1966) 1 §:n 3 momentissa tarkoitettua uutta edunsaajaa koskevien säännösten mukaiseen eläkkeeseen, ei kuitenkaan vanhuuseläkkeeseen ennen 65 vuoden ikää eikä varhennettuun vanhuuseläkkeeseen ennen 60 vuoden ikää. Palautetun eläkeoikeuden perusteella myönnettävää eläkettä määrättäessä eläkkeeseen oikeuttavaksi ajaksi ei

lueta valtion eläkelain 5 a §:ssä tarkoitettua tulevaa aikaa.

Kun ratkaistaan eläkkeen saamisen edellytyksiä taikka määrätään työntekijäin eläkelain 8 §:ssä tarkoitettua yhteensovitusperustetta tai valtion eläkelain 10 §:n 6 momentissa tarkoitettua eläkkeiden enimmäismäärää, otetaan huomioon siirtomäärän perusteena olevat palveluajat ja työansiot. Yhteensovitusperusteena voidaan käyttää myös Euroopan yhteisöjen eläkkeen perusteena olevaa palkkaa, jos eläkeoikeuden palauttaminen on toteutettu 12 §:n 2 momentissa tarkoitettuna rahastosiirtona.

14 §

Muutoksenhaku

Jos eläkkeensaaja katsoo, ettei hänelle tämän luvun perusteella myönnetty eläke ole tämän lain ja asianomaisen ministeriön vahvistamien vapaakirjan ehtojen mukainen, hän voi hakea päätökseen muutosta siten kuin valtion eläkelaiissa säädetään.

4 luku

Erinäiset säännökset

15 §

Sopimus Euroopan yhteisöjen hallinnon kanssa

Asianomaisella ministeriöllä on oikeus tehdä Euroopan yhteisöjen hallinnon kanssa sopimus, jossa sovitaan siirtoon liittyvistä toimenpiteistä.

16 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1999.

Tässä laissa tarkoitettu sopimus Euroopan yhteisöjen hallinnon kanssa voidaan tehdä sen jälkeen, kun tämä laki on tullut voimaan.

Mitä tässä laissa säädetään eläkeoikeuden siirrosta Euroopan yhteisöihin, sovelletaan henkilöön, joka tämän lain voimaan tullessa työskentelee Euroopan yhteisöjen toimieliimen palveluksessa, takautuvasti 1 päivästä tammikuuta 1995 lukien.

Laki

työntekijäin eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 8 päivänä heinäkuuta 1961 annettuun työntekijäin eläkelakiin (395/1961) uusi 22 a § seuraavasti:

Eläkeoikeuden siirto Euroopan yhteisöihin

22 a §

Työntekijällä on oikeus siirtää tämän lain mukainen eläkeoikeutensa Euroopan yhteisöihin siten kuin eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä annettussa laissa (/) säädetään. Siltä osin

kuin eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä annettussa laissa on tämän lain säännöksistä poikkeavia säännöksiä, Euroopan yhteisöihin siirtyvään ja sieltä palautettavaan eläkeoikeuteen sovelletaan ensin mainitun lain säännöksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1999.

Laki

lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 9 päivänä helmikuuta 1962 annettuun lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelakiin (134/1962) uusi 14 a § seuraavasti:

14 a §

Työntekijällä on oikeus siirtää tämän lain mukainen eläkeoikeutensa Euroopan yhteisöihin siten kuin eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä annetussa laissa (/) säädetään. Siltä osin kuin eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen

eläkejärjestelmän välillä annetussa laissa on tämän lain säännöksistä poikkeavia säännöksiä, Euroopan yhteisöihin siirtyvään ja sieltä palautettavaan eläkeoikeuteen sovelletaan ensin mainitun lain säännöksiä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 1999.

Laki

taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 26 päivänä heinäkuuta 1985 annettuun taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelakiin (662/1985) uusi 12 a § seuraavasti:

12 a §

Työntekijällä on oikeus siirtää tämän lain mukainen eläkeoikeutensa Euroopan yhteisöihin siten kuin eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä annetussa laissa (/) säädetään. Siltä osin kuin eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen

eläkejärjestelmän välillä annetussa laissa on tämän lain säännöksistä poikkeavia säännöksiä, Euroopan yhteisöihin siirtyvään ja sieltä palautettavaan eläkeoikeuteen sovelletaan ensin mainitun lain säännöksiä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 1999.

Laki

maatalousyrittäjien eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 14 päivänä heinäkuuta 1969 annettuun maatalousyrittäjien eläkelakiin (467/1969) uusi 21 a § seuraavasti:

21 a §

Maatalousyrittäjällä on oikeus siirtää tämän lain mukainen eläkeoikeutensa Euroopan yhteisöihin siten kuin eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä annetussa laissa (/) säädetään. Siltä osin kuin eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhtei-

söjen eläkejärjestelmän välillä annetussa laissa on tämän lain säännöksistä poikkeavia säännöksiä, Euroopan yhteisöihin siirtyvään ja sieltä palautettavaan eläkeoikeuteen sovelletaan ensin mainitun lain säännöksiä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 1999.

Laki

yrittäjien eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 14 päivänä heinäkuuta 1969 annettuun yrittäjien eläkelakiin (468/1969) uusi 18 a § seuraavasti:

18 a §

Yrittäjällä on oikeus siirtää tämän lain mukainen eläkeoikeutensa Euroopan yhteisöihin siten kuin eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä annetussa laissa (/) säädetään. Siltä osin kuin eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen elä-

kejärjestelmän välillä annetussa laissa on tämän lain säännöksistä poikkeavia säännöksiä, Euroopan yhteisöihin siirtyvään ja sieltä palautettavaan eläkeoikeuteen sovelletaan ensin mainitun lain säännöksiä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 1999.

Laki

merimieseläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 26 päivänä tammikuuta 1956 annetun merimieseläkelain (72/1956) 12 lukuun uusi 69 a § seuraavasti:

69 a §

Työntekijällä on oikeus siirtää tämän lain mukainen eläkeoikeutensa Euroopan yhteisöihin siten kuin eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä annetussa laissa (/) säädetään. Siltä osin kuin eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen

eläkejärjestelmän välillä annetussa laissa on tämän lain säännöksistä poikkeavia säännöksiä, Euroopan yhteisöihin siirtyvään ja sieltä palautettavaan eläkeoikeuteen sovelletaan ensin mainitun lain säännöksiä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 1999.

Laki

valtion eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 20 päivänä toukokuuta 1966 annettuun valtion eläkelakiin (280/1966) uusi 29 § seuraavasti:

29 §

Edunsaajalla on oikeus siirtää tämän lain mukainen eläkeoikeutensa Euroopan yhteisöihin siten kuin eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä annetussa laissa (/) säädetään. Siltä osin kuin eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen

työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä annetussa laissa on tämän lain säännöksistä poikkeavia säännöksiä, Euroopan yhteisöihin siirtyvään ja sieltä palautettavaan eläkeoikeuteen sovelletaan ensin mainitun lain säännöksiä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 1999.

Laki

kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 30 päivänä huhtikuuta 1964 annettuun kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelakiin (202/1964) uusi 19 c § seuraavasti:

19 c §

Viranhaltijalla ja työntekijällä sekä 1 §:n 7 ja 8 momentissa tarkoitettulla henkilöllä on oikeus siirtää tämän lain mukainen eläkeoikeutensa Euroopan yhteisöihin siten kuin eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläke-

järjestelmän välillä annetussa laissa (/) säädetään. Siltä osin kuin eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä annetussa laissa on tämän lain säännöksistä tai 3 §:n 1 momentissa tarkoitetun eläkesäännön määräyksistä poikkeavia säännök-

siä, Euroopan yhteisöihin siirtyvään ja sieltä Tämä laki tulee voimaan päivänä
palautettavaan eläkeoikeuteen sovelletaan kuuta 1999.
ensin mainitun lain säännöksiä.

Helsingissä 19 päivänä tammikuuta 1999
